

**EURO-QOL (EQ-5D) İNDEKSİNİN TOPLUM
STANDARTLARI VE PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİ:
MANİSA KENT TOPLUMUNU ÖRNEKLEMİ**

***Eser E*, Dinç G*, Cambaz S**, Özyurt B*, Nesanır N*,
Şerifhan M*, Pala T, Baysan P*, Deveci S****

***CBÜ Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD. Manisa**

****CBÜ Sağlık Yüksek Okulu Manisa**

AMAÇ

► Toplumunu temsil eden bir örnek grubu üzerinde, EQ-5D indeksinin güvenilirliğini, geçerliliğini ve duyarlılığını değerlendirmek

► EQ-5D skorlarının Türk toplumundaki dağılımını belirlemek

Araştırmanın Evreni ve Örnek Grubu (I)

Manisa Nüfus ve Sağlık Araştırması

Manisa Merkez İlçede yařayanlar

Büyükölüęe orantılı küme örnek seğim yöntemi

Hane Halkı Görüşmelerinin Sonuçları

► Örnek grubu 3270 hane

► Görüşmeyi reddeden haneler 53 (%1.6)

► Evde kimsenin bulunamadığı haneler 114 (%3.5)

327 küme

3103 hane (konuta)

3110 hane halkı

11 284 hanelerde yaşayan kişi sayısı

25 yaş üzeri kentli nüfus oluřturmaktadır (toplam 6026 kişi)

Yanıt oranı % 71.6'sı (n= 4325)

Veri Toplama

- ▶ Anketörler (Tıp Fakültesi, SYO öğrencileri)
- ▶ Yüzyüze görüşme tekniği
- ▶ Anketör eğitimi
- ▶ EQ5D ölçeği, sosyodemografik veriler

Analiz

1 puan ve < 1 puan

Skor hesaplama → Dolan (UK)

Çalışma Grubunun Sosyodemografik Özellikleri

Özellik	n	%
Yaş		
26-50	2876	66.5
51-64	831	19.2
65 yaş ve üstü	618	14.3
Ortalama ± ss	46.14 _± 14.56	
Ortanca	44	
Min.	26	
Max.	100	
Cinsiyet		
Erkek	1706	39.4
Kadın	2619	60.6
Hastalık durumu		
Var	1143	26.4
Yok	3182	73.6
Toplam	4325	100.0

EQ-5D ölçek puanı 0.87 ± 0.19

(%95 GA 0.86-0.88)

en düşük puan -0.35, en yüksek puan 1.00

%59.7 1 puan (tavan/tam skor)

Güvenilirlik - Geçerlilik

Cronbach alfa →0.77

Toplam puan X.....	r*
Hareket edebilme	-.62
Kendi kendine bakabilme	-.46
Olağan işler (iş, ders çalışma, ev işleri vs)	-.61
Ağrı /rahatsızlık	-.84
Endişe / moral bozukluğu	-.67

Paralel formlar geçerliliği	
Görsel eşdeğerlikölçeği (VAS)	r* = .53
Basit doğrusal regresyon R ² → 0.31	

*p<.001

yapısal geçerlilik

Ana Bileşenler analizinde tek faktörlü bir çözümleme

Araştırma kapsamına giren 25 yaş üstü kişilerde EQ 5D ölçeği ile değerlendirilen Yaşam Kalitesi (QALY) skorlarının bazı temel özelliklere göre dağılımı

Temel özellik	<1	1	OR (%95 GA)
Yaş			
25-49	32.9	67.1	Ref.
50-64	45.4	54.6	1.69(1.44-1.98)*
>65	68.0	32.0	2.55(2.05-3.17)*
Cinsiyet			
Erkek	29.7	70.3	Ref.
Kadın	47.2	52.8	2.11(1.85-2.40)*
Toplam	40.3	59.7	

Araştırma kapsamına giren 25 yaş üstü kişilerde EQ 5D ölçeği ile değerlendirilen Yaşam Kalitesi (QALY) skorlarının bazı temel özelliklere göre dağılımı

Temel özellik	<1 (%)	1** (%)	OR (%95 GA)
Eğitim			
Eğitilmiş	44.1	55.9	Ref.
eğitimsiz	36.7	63.3	2.18 (1.86-2.54)*
Kronik hastalık varlığı			
Hayır	65.5	34.5	Ref.
Evet	43.7	56.3	2.97(2.60-3.39)*
Toplam	40.3	59.7	

Araştırma kapsamına giren 25 yaş üstü kişilerde EQ 5D ölçeği ile değerlendirilen Yaşam Kalitesi (QALY) skorlarının bazı temel özelliklere göre dağılımı

Temel özellik	<1 (%)	1** (%)	OR (%95 GA)
Yerleşim yeri			
Kentsel	39.3	60.7	Ref.
Gecekondu	43.3	56.7	1.18 (1.03-1.35)*
Sosyal sınıf			
Üst	39.7	60.3	Ref.
Alt	40.6	59.4	1.04 (0.91-1.18)
Toplam	40.3	59.7	

Araştırma kapsamına giren 25 yaş üstü kişilerde EQ 5D ölçeği ile değerlendirilen Yaşam Kalitesi (QALY) puanlarının bazı temel özelliklere göre dağılımı

		Toplam puan
Yaş (25-49) > (50-64) > (65 ve üstü)	p değeri etki büyüklüğü#	<0.001 0.31 ve 0.94
Cinsiyet (erkek > kadın)	p değeri etki büyüklüğü	<0.001 0.31
Kronik hastalık varlığı (yok > var)	p değeri etki büyüklüğü	<0.001 0.63
Eğitim düzeyi (eğitilmiş > eğitimsiz)	p değeri etki büyüklüğü	<0.001 0.52
Çalışma durumu (evet > hayır)	p değeri etki büyüklüğü	<0.001 0.52
Yerleşim yeri (kent > gecekondü)	p değeri etki büyüklüğü	0.017 0.04

etki büyüklüğü = (ort 1 - ort 2) / SD) .20 = küçük; .50 = orta ; .80 = büyük

Sonuç

- ▶ EQ-5D indeksi kentsel Türk toplumunda da güvenilir, geçerli ve ayırdedici
- ▶ UK tarifinin kullanılması kısıtlılığı
- ▶ EQ-5D indeks skorları (0.87) ortalama Avrupa skorlarından (0.98) daha düşük

Araştırma kapsamına giren 25 yaş ve üstü kişilerin EQ-5D- hareket edebilme için elde edilmiş verilerinin dağılımı

	Yaş grupları						Toplam (4328)
	25-49		50-64		≥65		
	Erkek (1123)	Kadın (1755)	Erkek (345)	Kadın (488)	Erkek (239)	Kadın (379)	
Hareket edebilme							
Yürürken hiçbir güçlük çekmiyorum	95.8	89.2	88.7	72.5	69.5	48.0	84.3
Yürürken bazı güçlüklerim oluyor	4.1	10.7	11.0	26.8	27.6	49.9	15.2
Yatalağım	0.1	0.1	0.3	0.6	2.9	2.1	0.5

Araştırma kapsamına giren 25 yaş ve üstü kişilerin EQ-5D- kendi kendine bakabilme için elde edilmiş verilerinin dağılımı

	Yaş grupları						Toplam
	25-49		50-64		≥65		
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
Kendi kendine bakabilme							
Kendime bakmakta güçlük çekmiyorum	98.4	96.4	95.9	88.3	79.5	71.5	92.8
Kendi kendime yıkanırken veya giyinirken bazı güçlüklerim oluyor	1.6	3.5	3.2	11.5	17.6	25.9	6.6
Kendi kendime yıkanacak veya giyinebilecek durumda değilim	0.0	0.2	0.9	0.2	2.9	2.6	0.6

Araştırma kapsamına giren 25 yaş ve üstü kişilerin EQ-5D- olağan işler için elde edilmiş verilerinin dağılımı

	Yaş grupları						Toplam
	25-49		50-64		≥65		
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
Olağan işler (Örneğin; iş, ders çalışma, ev işleri, aile içi veya boş zaman faaliyetleri)							
herhangi bir güçlük çekmiyorum	95.2	86.8	90.1	75.0	70.3	57.0	84.4
bazı güçlüklerim oluyor	4.6	12.9	9.0	24.2	27.2	40.1	14.9
Olağan işlerimi yapabilecek durumda değilim	0.2	0.3	0.9	0.8	2.5	2.9	0.7

Araştırma kapsamına giren 25 yaş ve üstü kişilerin EQ-5D-
ağrı/rahatsızlık için elde edilmiş verilerinin dağılımı

	Yaş grupları						Toplam
	25-49		50-64		≥65		
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
Ağrı /rahatsızlık							
Ağrı veya rahatsızlığım yok	88.7	76.0	77.1	59.2	60.7	37.5	73.3
Orta derecede ağrı veya rahatsızlıklarım var	11.0	22.9	22.3	39.8	37.7	56.5	25.4
Aşırı derecede ağrı veya rahatsızlıklarım var	0.4	1.1	0.6	1.0	1.7	6.1	1.3

Araştırma kapsamına giren 25 yaş ve üstü kişilerin EQ-5D- endişe/moral bozukluğu için elde edilmiş verilerinin dağılımı

	Yaş grupları						Toplam
	25-49		50-64		≥65		
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
Endişe / moral bozukluğu							
Endişe veya moral bozukluğu içinde değilim	85.1	75.3	84.3	72.1	77.4	61.5	77.1
Orta derecede endişeliyim veya moralim bozuk	13.9	23.0	13.4	25.0	21.8	34.0	21.0
Aşırı derecede endişeliyim veya moralim bozuk	1.0	1.8	2.3	2.9	0.8	4.5	1.9
Kişi sayısı	1123	1755	345	488	239	379	4328